

Nro. 42.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉSÖL.**

*Indult Edtsből, Pénteken November 23-ik napján
1804-ik esztendőben.*

**A' Magyar Kurir Olvasóihoz köszönet-
gelten,**

Egykor az erkölcsi tudományoknak tanisában
fáradhatatlan, 's ugyan ezért egész Görög Or-
szágban el híresedett Számus szigetbeli Filozofus
Xanthus Athenébe utazván, az akkori szokáshoz
képeft magának olly ifjú rab szolgákat kívánt vá-
sárlani, a' kiknek szolgálatajokkal, a' maga fogla-
latozságiban élhessen. A' város piatzára ki állita-
tott rabiszolgákat körül nézvén, és egyenkent őket
tudakozván mit tudnak, és mire tartják
magokat alkalmasoknak, mindenik azt
felelte, hogy ő mindent tud, és mindenre alkal-

matos. Utollyára a' pupos hátú 's mellyű, és igen otsmány természetű, de a' mellett felette elmés E f o p u s r a kerülvén a' sor, az említett Filozofus kérdésére így felelt: É n, úgymond, semmit sem tudok, és semmire sem vagyok alkalmatos, azt akarván az által ki jelenteni, hogy fokot igirni, 's keveset tellyesíteni a' józan értelem, egyenes szívűség, és betsüllet reguláival ellenkező dolog legyen. Hogyhog lehetne az, mondá a' Filozofus: Mivel, felele E f o p u s, ezek az én szolga társaim mindent tudnak, és mindenre alkalmatosak, nekem a' mindenből a' semmi maradt. Melly rövid, de fontos szavaiból az ő különös talentomait a' Filozofus által látván hozza így szóllott: Épen azért, mivel semmit sem tudsz, és semmire sem tartod magadat alkalmatosnak, tégedet minden tudó 's mindenre alkalmatos szolga társaidnak eleikbe teszek, 's tégedet választalak jövődöbeli szolgálatomra. Mely nagy és hasznos ember vált legyen ebből a' maga elmebei tehetségeivel nem kerkedő rab szolgából E f o p u s b ó l, az ő tanuló kezén forgó morális meseiből ki tettik: S a p i e n t i b u s p a u c a !

Jelen lévén az az idő, mellyben a' magyar emlődöböl magyartejet szopott, és nemzeti nyelveket mint nemzeti böl'dogságoknak első kútfjét, minden másoktól az ézigmagasztaltatott holt nyelveknél fellyebb becsülö hazánkfiak, Mecenásink, és Jóakaróink a' Magy. Kurirért, a' jövő fél vagy egész éltendőre a' taktát hozzánk fel küldjék, 's annál

fogva a' mi nemzeti nyelvünknek allandó fennmaradására tiszto 's törekedő igyekezetünket előmenetelünk: jelentyük illendő alázatossággal, hogy a' mi Magy. Kurir nevezetet viselő nemzeti újságainknak, valamint ezen haldokló félben lévő, sőt a' jövendő 1805 ik évfolyamban is, fél évfolyamra Hat, egész évfolyamra Tizenkét forint. Isten a' két Magy. Hazában szabott árra, azonkívül pedig, mivel a' Felz. Rendelésekhez képest ezeket is stempeleztetni, 's a' stempelezésért különösen fizetni kellatik, fél évfolyamra, Hét egész évfolyamra pedig Tizennégy forintot kell fizetni.

Minthogy semmi tégér nélkül nem szűkölködik a' jó bor, valósággal rövid látással védolnánk a' két Magyar Hazát, ha vagy tekély izorgalmatosságunkat, 's munkánkat keresett, és édegető szókkal magasztalnánk, vagy olly 's annyi dolgokat igirnének, a' mellyeknek szűkölsékre elménknak tehetőségi, és értékünk elégtelenek vólnának. — A' mi politica ús gainban sem halotti prédikációknak, sem panegyricus oratóióknak sem csupán Tudósoknak való Dissertatioknak és Tractatusoknak, sem könyvtáróboltokban való könyves listáimoknak helyek nincsen. Mi a' több Európai tudós új g íróknak nyomdokaikat követni kívánván, a' kik a' politica, litteraria, 's oeconomic. újságokat egymással megkülönböztetik, 's különös firma alatt adják ki, azokat a' nevezetesebb világi történeteket közöllyük a' Magy. Kurir Ovasóival, a' mellyek a' Statusoknak esmértelekre szűkegelek, és a' mellyeből az Országoknak külföldi és belső állapotjokat, történetet

jeit s. a. t. ki lehet tanulni. Azomban, a' mint eddig is mivelünk, a' tudományokban 's hasznos mesterségekben tett nevedésekst és új találmányokat sem fogjuk el hallgatni.

A' kik tehát nemzeti nyelvekhez, annak gyarapítása és állandó fenn maradása eránt igaz hazafiúi hajlandósággal viseltetnek, és a' Magyar Kurir olvasásában továbbra is gyönyörködnek, annak meg határozott taktáját, vagy egész, vagy fél esztendőre, a' szokott posta után, illy felül irással: Pro Magyar Kurir — à Vien, annak idejében hozzánk küldjék fel, és hogy újságaiknak küldésekben hiba ne essen, titulusaikat, és azon utólsó postá hivatalt, a' mellyről újságaikat szokták venni, világosan tegyék fel. Minthogy mi újságaiknak expeditióját másokra nem bizzuk, hanem minden Olvasóinknak újság darabjait magunk kezmeink előtt készítetjük ki, azoknak rendszeresen dö expeditiojáról kit kit bizonyossá lehetünk. — Utollyára virágzni kezdett nemzeti nyelvünket és magunkat a' két Nemes Magyar Háza kegyességébe ajánljuk. Bécsben November 23. dik napján, 1804 ik esztendőben.

Magyar Ország.

Torna Vármegyéből 31 November 1. s 8 napján. Méltos. Csász. Kir. Udvari Tanácsos Fái Fáy Bertalan Urnak, ezen mi nemes Megyénk Eö Ispányi Székébe, Cs. Kir. udvari Tanácsos, Personalis, és Tek. Ugocsa Vármegye Fő Ispánya, Mélt. Semsei Semsey András Eö Nagylága, mint hozzánk küldött Kir. biztos által, a' múlt October.

nek 16-ik napján lett [bé iktatása következő módon ment véghez.

Néhány hetekkel ennekelőtte, egy több tágokból álló deputatio rendeltetett ki, melly Tekint. Lán c z i Lán c z y J ó s e f első All-Ispány Ur vezérlése alatt, a' Méltos. Personalis Urat Pesten, Fő Ispány Ur Eő Nagyságát pedig Nemes Heves Vármegyében, Megyénk Karjainak és Rendjeinek képekben alázatosan meg tisztelte. — Az építő Széket meg előzőtt napon, ámbár a' fok esőzések nagyon meg nehezítették is az utakat, mindszáltal nemcsak a' szomszéd hanem P' tavól lévő Megyéből is számos Méltóságok, és deputatus Urak gyüllöttek öfve Torna mező városunkba. Dél után a' fent tisztelt Méltóságok a' Vármegye határához érkezvén a' Nemes Vármegye Deputatusai által különös tisztelettel fogadtattak, a' hol Apatur, és a' Kassaai Nemes Convictusnak Regense Fő Tisztelendő B o d e n l o z M i h á l y Ur tette a' köszöntést.

Azonnal Somodi nevű helységben a' Rosnyai Püspöklég jószágában egynéhány lövések által jel adván, a' Tornához közel lévő partra fel vont 24 mozsár ágyuk is durogni kezdettek, és szünet nélkül ropogtak. Ekkor a' Megyénkben fekvő Lotharingiai Károly herczeg Vasas Regimentjéből való katonaság vasba öltözve tiszteletet tett, és maga tisztszei által vezéreltetvén mintegy fél órání födre a' fent nevezett Méltóságoknak eleibement, 's őket onnan egészen a' város piaczáig lassú lépésekkel vezette, ezeket követték a' Nemes Megye lovasai, utánnok fényes hintóba Eő Nagyságok mentek, kiket mintegy 30 töbnire hat lovas és di-

szes kézfületű kotsik kifirték, azomban szünetlen ropogtak az ágyúk, a' város piarzán pedig hangzott a' Török mu sika. — A' meg érzett állatoságos Urak Gróf Keglevics Eö Excellenciájának telyába szállottak bé, a' hol is Méltos. Ronyai Püspök Szányi Jósef Ur Eö Nagysága által velős és fontos beszéddel tiszteltettek meg. — Azután több Nemes Vármegyék érdemes Deputatusai egymás után tették közöbötéseket.

A' következett napon Eö Nagyságok a' Tek. S. a usokkal egyetemben a' Kalléytól sainte a' templom ajtajáig két ó da'on rendbe állott lovasok közt a' város templomába bé menvén, Méltos. Püspöt Ur ö Nagysága által éneklett franc miszt buzgó áhatatossággal el halgatták; onnan a' Tek. Rendek a' Nemes Megye p lotájába gyülekeztek, a' hol fenn tisztelt ellö Al. Ispány Ur a' köröyü állásokhoz alkalmastatott beszédet mondva, azon különös örömet, mellyet minden Rendeknek szivekben ezen jeles nap több tekintetre való nézve gerjesztett, ki nyilatkoztatta, 's annak végivel a' Méltos. Urak magok meg alarátának ki kérésére, a' bé veit szokás szerént egy érdemes deputatet nevezett ki.

Első bélépésekkel Ö Nagyságoknak kezdődtek a' Rendeknek egyesített öröm szavai, 's szives érzéseket számtalan V i v at kiáltásokkal jelentették — A' Méltos. Királyi Biztos Ur egyékes Magyar beszéddel fogott munkájához, mellyben Fö Ispán Ur Ö Nagysága el hunyt ösirek díszö tetteit, 's tulajdon érdemeit rövideden de nyomossan előszámálván, Fels. U nak kegeleme, atomány levelét fel olvastatta; azután Fö Ispán Úr a' Méltos. Püs-

pök Úr által meg hiteleztetett, 's méltóságos hivatalyába a' régi bé vett szokás szerént három izheli fel emeltetés által bé iktattatott, a' melly szempiillantatban a' város piatzán a' Török muzsika meg szállalt, a' mozsárok pedig az ülésnek végződéseig szüntelen durogtak. — Hasonló velős magyar beszéddel tisztelte Méltos. Fő Ispány Uris Királyi Biztos Eő Nagyságát; Felséges Urunk kegyelmét alázatos jobbágyi hivséggel közönte, 's az egybe gyült Rendeknek maga hivatalbeli szives szolgálatját ajánlotta. — Végtere a' Nemes Megye Eő Jegyzője Titt. Szányi József Ur egy díszes beszéddel fejezte bé a' bé iktatásnak inepét.

Meg jegyzésre méltó, hogy a' midőn Fő Ispány Úr Ö Nagysága az ujonnan ki nevezett Tábla Uraknak neveket fel olvasta volna, első All-Ispány Urunk elő adására, Ö Nagyságának két érdemes vejei, u. m. Mélt. Gróf Haller János Eő Nagysága, és Tek. Blaskovics János Ur, úgy színte Ö Nagyságának Bertalan és Antal közönséges hivatalt viselő fiai, a' Tek. Statusok egyesített akaratjával, a' Nemes Megye Allessorai-vá kiáltattak; 's ezeknek a' többiek számába való bé iktatása Fő Ispány Ur Eő Nagyságától ki kerettetett. — Királyi Biztos Úr Ö Nagyságának is lévén olly magzati, a' kik a' közönséges hivatal viselésnek idejét rövid idő múlva el érik: azon szives tiszteletnek és szeretetnek jeléül, mellyel nem tsak ezen Nemes Megye, hanem az egész Haza Personalis Úr Ö Nagyságához viseltetik, két nagy reményfű Jób és Pál nevezetű fiainak Allessorokká való ki nevezéseket Fő Ispány Ur Ö

Nagyságától ki kérték, lévén el hitetve, hogy ezek is édes Attyoknak nyomdokait követvén, a' benne vetett reménységnek tökéletesen meg fognak felelni.

Ez alkalmatossággal Ő Felségének örökös Oftriai Császárságát tárgyzó kegyelmes parantso-
latja is fel olvastatott, melynek végezetével számtalan Vivát kiáltások hallattak. Méltóságos Fő Ispány Urunk ezen jeles tárgyhoz alkalmaztatott beszédjéhez képest, az egybe gyült Uraságok szép rendel a' város templomába mentek, a' hol is Méltos. Rosnyai Püspök Ő Nagysága által a' Teged Isten ditsirünk díszes muzsika alatt el énekeltetet', a' templom előtt állott lovas katonaság három rendbeli lövést tett, ezt a' ki szegeszt mozsár ágyúk mindenkor száma nélkül vizsnozták.

Délbe mintegy 500 személyből álló Uraságokat és Afzonyfágokat Mélt. Fő Ispány Ur Ő Nagysága gazdagon meg vendégelt. Ürültek a' Fels. örökös Császárnak, 's Fels. Oftriai Császári udvarnak szerentsejéért, Nemes Magy. Hazánk böl-
dogulásáért, Királyi Biztos és Fő Ispány Ő Nagyságok egeffégekért a' jó Tokaji borral töltött poharak. — Eftvére kelvén az idő fényes bál tartatott, mellyben a' táncz alkonyodkor kezdődött 's viradtig tartott. — Lehetetlen, hogy azon közönséges örömet, és meg elégedéft le irjam, a' mellyet minden rendü vendégekben tapasztalni lehetett, 's azon illetődéft, melly más nap a' butsúzás idején mindnyájoknak tekintetéből ki tettett.

Frantzia Birodalom.

I. Napoleon Fr. Császárnak Párisba lett vílfa menetelétől fogva, (a' mint a' 10 ik Novemberi oda való tudósításokból olvassuk) a' több Frantziákkal bébeségben élő Statusokkal való politika alkudozások ismét el kezdődtek, és megketőztetett szorgalmatossággal folytatódnak. Ezeknek kiváltképen való tárgyak, a' Batava's Olasz Respublikáknak jövődöbeli forfok, és a' Német Országai Concordata. — Az elsőbb tárgyra nézve a' Berlini Kir. udvarral, az utólsóbbakra nézve pedig a' Német Birodalom fejével folytatódik az alkudozás. A' mi az Olasz Respublika constitutióját illeti, arra nézve, igen kevés nehézség van el igazítani való.

A' Montblanki Ösztálynak (a' Szabaudiai volt Herczegségnek) helytartója, vagy kormányozó Præfectusa, a' Cénis hegyén mindenütt, a' hol az utazás veszedelmes, és a' mellyenn a' Sz. Pápának kerésztil kell utazni, erős vás tartózkodókat tsináltat, ne hogy Ő Szentségét azon leendő utazásában valamelly nem várt szerentsétlenség érdekellye. — Ezen a' Cénis nevü magas hegyen, mellynél az Alpesek közt magasabb egy sints, 2000 esztendővel ennekelötte, a' Kartagóbeli Hannibál 70000 emberből álló ármádiával, és számos elefántokkal utazott Olasz Országba, a' mellyenn való veszedelmes utazás egész ármadiáját, tsak ötet magát nem tántoritotta meg.

Azon öfve esküttek közzül, a' kik a' Fr. nemzet ellenséginek unfolásiból nem régiben Napoleon Császár élete után intselkedienek, ezen fo-

lyó Novemb. 3 ik napján, Rouenben, hárman végeztettek ki a' világból. Ezeknek és az ő tizborás társaiknak feltételek oda czélozott, hogy az Országoknak napnyugoti osztályaiban támadáff, 's annál fogva újokban hazafiak közt való háborút eszközölheffenek, melly ártalmas feltételeket ha szerentséiffen el követhették volna, akkor osztán, egy-néhány ponton ki szállított volna Fr. Országban ennek hatalmas ellenzéje.

Az Európai Astronomusoknak Patriarkájok Lalande illyetén foglalatú Jegyzéff tétetett a' Párisi Zurnálokban közönléggéff: „Az az új Plánétát, úgy mond, a' mellyet Harding alsó Német Országban, September 5-ik napján látott és tapasztalt, itten, t. i. Párisban, Burk hart és M e f s i e r urak is észre vették. Mivel még ennek semmi név nem adatott, ohajtanám, hogy Hardingnak neveztetne. — Azokat a' két plánétákat, a' mellyeknek egyikét Piazz i Palerm óban, a' másikat Olbers Brémában, két elzindóval ennekötte fel fedeztek, Ceresnek és Pallásnak neveztek, a' melly nevezetek a' jelenvaló időre nem illendők. Mert arra hogy azoknak a' régiek az ő isteneiknek neveiket adták, volt okok, ezeknek pedig most semmi helyek nintsen. Sokkal illendőbb volna tehát, a' most fel talált új plánétákat, azoknak fel találóikról nevezni.

Ezekben a' napokban, így szól egy 9 ik Novemberi Párisi tudósítás, ama híres nevezetes Lengyel Orzági Generálnak Kosciuskónak születése napja innepeltetett itten meg sok derék embereknek jelenlétekben, a' kik közt Senatorok, Tribunasok, és fő hadi tiszték is voltak. Jelen volt

a' Nr. szolgálatban lévő Lengyel legiónak fő vezérje General Dombrowsky is.

Batava Respublika.

Az egyesült Frantzia-Hollandiai hadi seregek, a' mellyek a' múlt egész nyáron Utrecht városra környékén táboroztak, a' mint Novemb. 6 dikián Hágából isják téli kvártélyba szállani nem fognak, és azon hadi sereg fő vezérjének General Marmontnak fő hedi szállása sem fog Ámsterdámba által tétetödni, a' mint gondolták vala, hanem továbbra is Utrecht városában marad. — Tellyefféggel meg nem foghattyák azt a' Belgák, miutoda politica okokból változtak meg az e öbbi rendelkezések. — A' most emittett Fr. Generál minden Hollandiai kikötő helyekben és tengerrel határos városokban Francia hadi tisztet állított ki olly szoros parantsolat mellett, hogy sohol meg ne engedjék az Anglusokkal való kereskedést. — Ezen Respublika Constitúciójának megváltoztatása még eddig ugyan meg nincs egészen határozva, de hogy az is el fog következni, senki kétségbe nem hozza. Senki isokféle képen okoskodnak e' tárgyról. — Történetnek olyanok is nem keves számúnál, a' kik ebben a' vélekedésben vannak, hogy a' Nassau Oranai herczeg a' Berlini Kir. udvar közbenjárására, ismét helytartóává lenne ezen Respublikának, még pedig ki terjedettebb hatalommal, mint jó tennekerőtte. — A' Francia Császár meg koronáztatása, és ezen Respublika Parisban lévő követjének Schimmelpennink Urnak Hágába leendő viliza menete-

le után, bizonyosan el válik ezen nemzetnek a' dolga.

A m s t e r d a m b ó l Octob. 26-ikán. Azok-
 rak a' három gazdag Spanyol hajóknak Anglusok
 által lett ellentéges el raboltatásokat, a' mellyek-
 ről a' múlt poszta napon mi is emiékertünk, a'
 Londoni magános levelek avval kívánnyák védel-
 mezni, hogy lehetetlen volt N. Britanniának szun-
 nyadozó szemekkel tovább azt el nézni, hogy Spa-
 nyol Országnek Ámérikából hozott kintsei, pénz-
 beli fededelem szin alatt többé Frantzia Országba
 vitetődjenek; hogy ez minden ellenek tett ellensé-
 ges kézületjeit azokkal vitte végbe. Azon leve-
 lekből olvassuk továbbá azt is, hogy a' Londoni
 Admirális, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő fő
 Tanács már káper leveleket is osztogatott volna ki
 az Anglus zsákmányozó hajóknak a' Spanyol Or-
 szági kereskedő hajóknak szabados el raboltatások-
 ra, és hogy egynéhány ezer főből álló hadi nép
 fogna hajókra szállittatni, 's déli Amérikába kül-
 detni, az ott lévő arany 's ezüst termő Spanyol co-
 loniáknak el foglaltatásokra.

O l a s z O r s z á g.

A' maga szerentsétlen levegői utazásáról a'
 tudos világ előtt esméreteffé lett Gróf Z a m b e c-
 c a r i igyekezetének előmozdítása végett, Bononiá-
 ban egy olly tarsaság állott fel, mellynek tagjai fe-
 jenként egy egy tallért lesznek a' tarsaság kasszájába
 esztendőnként fizetoi. Az ékkent gyűlő költségből
 mind eddig szenvedett kára ki pótolatik, mind

Jövendőbeli aërostaticus probatételeinek eszközlésekre alkalmasabbá tétetődik.

Genuából Novemb. 4-ik napján. Livornó városa és kikötő helye mind szárazon mind vizen bé zárattatott. A' kikötő hely előtt egynéhány frázsa hajók vigyáznak, a' mellyek az oda bé evezni igyekező idegen hajókat a' dolognak mi-vóltáról tudósítván visszsa utasítják. — Ebben a' városban 1767-ik éftendőben is igen gonosz nyá-valya uralkodott, sok embert is el vitt a' más vi-lágra, de annak külömböző characterje, sympto-mai és természetje voltak, mint a' mostaninak.

Három pusztító ostor uralkodik néhány száza-doktól fogva Európán, úgymint a' himlő, a' pes-tis és a' vénus, és mind a' három e' világnak egyéb-ből hatott Európába által. Ide járúl most a' negyedik ostor, a' sárga hideglelés, mely ész-ki Amérikából minden hajó bér fizetés nélkül jött négy éftendővel ennekelötte Spanyol Országba. — Amazoknak a' jó policiai rendelések és az or-vos Doktoroknak iparkodások néminémüképen már határt szabott. — Ezenben a' sárga hideglelésnek characterje változó lévén, a' leg nagyobb tapasztalású és talentomú Orvosokat is meg tántoritja, és még eddig egyetlen egy sem találtatott közülök, a' ki valamelly antidotumot tudott volna annak első fűvében leendő meg fojtására találni. — Egy Spanyol Országi Orvos következő módon szok-ta orvoslani, tudniillik, a' közönséges narants hé-jára forró vizet önt, és mihelyt a' sárga hidegle-lés magát jelengeti, az abból készitett Decoctumból,

lágy melegen bőven itat a' patiensenl, 's ezen cu á-
ját mind addig folytatja, míg a' beteg meg nem
gyógyúl, vagy meg nem hal. — Nem ok nélkül
hannya a' Fr. Moniteur a' Spanyol Kormányfő-
nek ízemére, hogy a' keveset ügyelt arra eleiatr,
's nem tette meg a' szükséges rendeléseket.

Svécia.

A' még most is Svédiai Pomerániának fő városá-
ban Stralsundban múló Kir. ynak III. Gustav A-
dolfnak 115. ső Novemb. eueti szüle éte napját nagy
vigassággal, 's pompával atarták az oda való la-
kosok meg innepleni, ha Eő Felségé ől arra en-
gedelmet nyerhettek volna. Mindazáltal ágyú du-
rogások és harangok zúgásai által adatott ez a'
nevezetes, 's egy zersmind örvendetes nap az oda
való Publicumnak tudására. Dél előtt 10 órákor
Eő Kir. Felsége a' Gen. Commendánstól, a' Gene-
ral Stabtól, és a' Kir. testőrző tereg tisztjeitől ki-
sirtetvén, a' vár bátyáit, 's annak egyéb erőllé-
geit meg ízem'élte. A' várba vőlt katona őrizet
akkéot vőlt fel oztva, miathe őstromoltatas alá
lett volna rekerfzve. Onnan az új pi cira ment
Eő Kir. Felsége a' hova az ott lévő huzár őstály,
a' lovas ártilleristák, és 12 batalion gyalogság
már annakelőtte fel gyűltek, 's Eő Felsége jelenlé-
tében ízép katona próbákat adtak vala. — Efteli
5 órákor lok uraság ment az Eő Felségek tiszte-
letére.

Gróf Lille (XVIII Lajos Francia korona
Prætendens) rendkívül való tiztelettel és meg kü-
lömböztetéssel fogadtatott Calmarban. A' Fels.

Svéciai Király világos parantsolatjából a' Stockholmból oda küldetett Kir. udvari tisztek szolgáltak Gróf Lillénnek, és épen olly tisztelettel viseltettek eránta, mintha a' Francia Kir. széknek birtokába lett volna. — Oda lett érkezésekor a' bastyákon ki vont ágyúk durrogásai közt kisírtetett bé a' városba, az oda való Kormányozó pedig következőképen szóllott ezen szerentsélen Fejedelemhez:

„Felsőges Uram! Parantsolatom vagyon az én leg kegyelmesebb Fejedelmemtől Királyi Felsőged meg tisztelesére. A' boldogabb időkben a' Svéciai Királyok utaztak Frantzia Országba. — Királyi Felsőged leg első a' Frantzia és Navarrai Királyok között, a' ki maga jelenlétével a' mi Országunkat meg tisztelte. — Kívánjuk, hogy Kir. Felsőgednek nállunk való lakása olly kedves és tetsző legyen, mint a' miképen mi azt gyönyörűséggé tenni igyekezünk, és tsak akkor hagyja el Svécia Országot, a' midőn ősi Királyi székébe bé fog ülni.“ E' meg lévén az ott őrizetben lévő regementnek Obersterét és azokat a' tiszteket mutatatta bé, a' kik a' Gróf Lille őrizetére rendeltetve vóltanak. — A' Calmari Püspök az alatta lévő Papsággal együtt tiszteletére manvén egy szép vésk óratiót mondott előtte. — Eftére az egész város meg vólt égő mésekkal világosítva.

* * *

A' kaffé barna levét ivóknak kedvekeré.

Az Indiai kaffénak egy esztendőzöl a' másk-

ra nevedő nagy árra, és az ezért idegen Országokra ki menő pénznek káros következése, a' mezzei gazdaságot értő jó hazafiakat arra birták, hogy az ithoni termések közt annál jobb, óltóbb, és hasznosabbat találhassanak. Illyeneknek találtak a' Katang kóró gyökere (*Cichorium Intybus* Linn.) a' földimogyoró (*Lathyrus Tuberosus* Linn.) a' földi mandola és több ezekhez hasonló hasznos ithoni gyümölcsök. Illyen köz hasznú termésnek lenni tapasztaltatott néhány Német Orzági Oeconomusok által a' Kerti Sparga (*Asparagus hortensis, sativus, altilis* Linn.) melly mind kedves tőpös izére, mind hasznára nézve jobbnak találtatik a' tübbieknél, az Indiai kaffét pedig sokkal felül haládja. — Porgálva és főve ehez nagyon hasonlít, és az abból készült meleg italt amannak levétől meg különböztetni mekerség. Ezt is meg kell ugyan porgálni, de csak addig míg meg izzad, a' porgálás után meg őrleni és meg főzni. Minthogy természetellen kedves izű, a' nádmezzel való meg édesítésére szükflege nintsen. Egy kevesfé hosszabb idő kívántatik az abból főzött kaffének megtisztulására, mint az Indiai kaffének. — Igen szaporra termésű, és semmiféle kerti veteménynek nem ártalmas.